

Indledning

De digte, der findes i dette lille hæfte, blev til i de samme aristokratiske cirkler i det samme område på det samme tidspunkt som de homeriske digte. Men de er fuldkommen anderledes. Hvor de homeriske digte fortælles af en næsten usynlig fortæller og handler om gerninger, der blev udført af helte og guder i en fjern, mytisk fortid, handler disse digte om ting og begivenheder, der umiddelbart og udtrykkeligt vedrører digteren selv, og digterens navn er kendt, endda fra digtene selv. Som de homeriske digte er de ældste eksempler på *epos*, er disse digte de tidligste europæiske eksempler på *lyrik*.

Sapphos liv og samtid

Digteren af disse lyriske digte er ovenikøbet den ældste *kvindelige* digter, vi kender i Europa – *Sappho* hed hun og levede omkring år 600 fvt. på øen Lesbos i det nordlige Ægæerhav, ikke langt fra Troja inde på fastlandet. Om Sappho selv ved man ikke meget med sikkerhed – som altid er den antikke biografiske overlevering formentlig gætværk bygget på antydninger i digtene selv og har ikke megen selvstændig betydning. Men hun havde en datter og har derfor været gift; og det skal nok passe, at hun har tilbragt en kortere periode i eksil på Sicilien. Hendes digte handler meget ofte om andre, yngre kvinder, som hun udtrykker kærlighed til; hvor megen kærlighed der er tale om, bliver aldrig helt klart, men det er det mest rimelige at antage, at der *har* været tale om også fysisk kærlighed i et eller andet omfang – at hun altså har været 'lesbisk' i et eller andet omfang. Tidligere forsøgte man at bortforklare de ret utvetydige hentydninger i digtene – men homoerotiske forhold var simpelthen ikke sjældne i det antikke Grækenland.

Det fremgår af tidlige biografiske kilder (Herodot), at hun havde en bror, Kharaxos, der sejlede på Ægypten, hvor han brugte en formue på en hetære. I et helt nyt papyrus-fund er dette blevet bekræftet – og dertil, at hun havde en anden broder, Larikhos, der må have været yngre.

Eksilet på Sicilien kan meget vel have haft til årsag, at hendes mand var i politisk opposition til de personer, der på det givne tidspunkt havde magten på Lesbos eller i byen Mytilene, hvor hun boede. Omkring år 600 fvt. er den politiske virkelighed overalt i Grækenland under forandring; de gamle aristokratiske styreformere afløses først af *tyranner* og derefter af *oligarkier*. I Mytilene hed tyrannen Myrsilos; han blev styrtet og en anden person, Pittakos, kommer til magten i en periode. Det ser dog ud til, at Pittakos kun sad ved magten i en kortere årrække og så trådte tilbage; han har muligvis kun haft magten for at skabe en ny politisk ligevægt (ligesom Solon i Athen). Men igen ved man faktisk ikke ret meget konkret.

En vase til blanding af vand og vin, en *krater*, fra ca. 470 fvt., nu i Antikensammlungen i München. Til venstre ses *Alkaios*, til højre *Sappho*. Forsiden af hæftet er bygget over Sapphos ansigt, der (som en slags kunstnerisk eksperiment) er tegnet i halvprofil. En detalje af billedet, Sapphos instrument, kan ses nærmere på s. (/ /)

Når Sapphos bror Kharaxos var handelsmand og handlede på Ægypten, er det også helt normalt. Nok har aristokraternes formue sikkert især været baseret på jord, men grækerne var søfolk, om nogen var, og Mytilene havde 'aktier' i handelsstationen Naukratis i Ægypten, så Sapphos bror som handelsmand synes ikke nogen fjern mulighed. Lesbos stod til gengæld ikke for meget af den koloniseringsbevægelse, der kendetegner grækerne i disse århundreder.

Disse ydre data spiller ingen særlig rolle i Sapphos digtning. Digteren *Alkaios*, der var hendes samtidige og også skrev berømte lyriske digte, var umådeligt interesseret i den politiske udvikling i hans *polis*; nogle af hans digte er utvetydige politiske *statements*. Men Sapphos univers er kvindens univers – hjemmet, familien, kærligheden. Men det er vigtigt at gøre sig klart, at den ro, der synes at herske omkring Sapphos liv i de digte, der er medtaget i dette hæfte, er en illusion – Lesbos var omkring år 600 fvt. lige så meget en samfund i opbrud, som alle andre græske samfund var det på den tid.

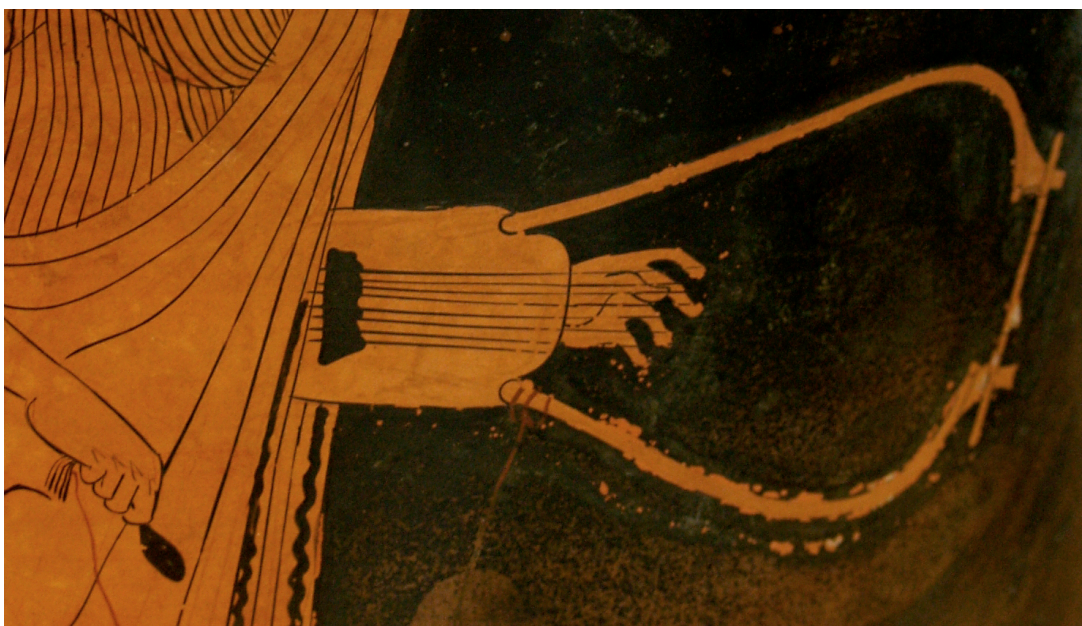
Genren: lyrik

De homeriske digte er nok den ældste græske digtning, vi kender, men alt taler for, at der har været former for digte (eller sange) allerede fra den tidligste tid – bryllupsdigte, begravelsesdigte, høstdigte, for slet ikke at tale om hyldestdigte til både mennesker og guder. Nogle af den slags digte omtales også i de homeriske digte selv. Det giver sig selv, at disse digte ikke har mindet meget om de homeriske digte, der jo er lange fortællende digte; de andre genrer har haft andre funktioner og har været noget kortere. Digte til bryllupper og begravelser, og digte, der hylder en person, har naturligvis også nævnt virkelige personer ved navn – de har haft en plads i den umiddelbare virkelighed, ikke en fjern mytisk tid ¹.

Men det, der mere end noget andet kendetegner Alkaios' og Sapphos digte, er, at de taler *om sig selv*. Sappho beskriver sit følelsesliv meget intensivt, selvom den måde, hun taler om det på, ofte fokuserer på noget ydre – hvordan hun kropsligt fornemmer den stemning, hun er i. Det er muligvis for meget at sige, at disse digtere på Lesbos og andre steder i det ægæiske hav 'opdager' individualiteten – men det er sikkert, at de forsøger at håndtere den sprogligt på en ny måde.

Det er på mange måder sådan, vi stadig opfatter 'lyrik' – som en digters redegørelse for sine egne sindsstemninger og sanseindtryk, og det er heller ikke helt forkert at sige, at Sappho og Alkaios har 'opfundet' lyrikken på den

¹ Digteren *Hesiod* skrev allerede meget tidligt et digt på daktyliske heksametre, *Værker og dage*, hvor han taler ganske meget om sig selv og hans konflikt med sin broder. Men han taler ikke, som Sappho, om sine følelser. Andre digtere henviser kun til sig selv i forbifarten.

Instrumentet, Sappho har i hænderne, er formentlig en *barbiton*, ikke en lyre. Men princippet er det samme: en resonanskasse med to store arme forbundet af en bro yderst, hvorpå strengene er fastgjort. Venstre hånd er spændt fast til resonanskassen og kan bruges til at standse strengenes vibration; i højre hånd har Sappho et *plektron*, der bruges til at anslå instrumentet.

måde – i hvert fald er de de første digtere, vi kender ved navn, der har gjort netop dette her. Og det kan jo ikke være et komplet tilfælde – der har meget muligt ikke været nogen før dem.

Deres digte består som regel i korte strofer, der hver har det samme versemål; de har givet navn til hver deres strofiske metrum, det *sapphiske* og det *alkaiske*. Derudover har begge skrevet digte, der består i enkelte linjer, hvis metrum gentages, som regel sådan, at to vers altid følges ad – der er ikke ulige antal linjer (se *appendix* om metrik).

Disse digte er blevet *sunget* til ledsagelse af et strengeinstrument, der kaldes en *lyre*², og de er blevet sunget af digteren selv for en kreds af hendes lige, formentlig i et *symposion* eller lignende. Andre digtere skrev ofte for *kor*, dvs. deres digte skulle fremføres af grupper, der udover at synge også dansede. Den slags digte kaldes *korlyrik*. Sappho skrev faktisk også bryllupsdigte, der var beregnet for kor, men ellers skulle Sapphos og Alkaios' digte fremføres af kun én person, dvs. de var *monodiske*.

Det sprog, digtene betjener sig af, er også det almindelige lokale sprog, den *æoliske* dialekt, som man talte på Lesbos (se *appendix* om dialekten).

² Deraf betegnelsen 'lyrik': digte, der hører til en lyre. De har dog næppe kaldt deres digte sådan selv (i tidlig tid kaldes et sådant digt for et *melos*, μέλος), det er først i hellenistisk tid, betegnelsen 'lyrisk' om dem bliver gængs.

Overlevering

I løbet af 400-tallet fvt. synes både korlyrikken og den monodiske lyrik at have været på tilbageslag – hvorfor er der ikke rigtig nogen, der ved, men måske har i hvert fald den monodiske lyrik været afhængig af, at der var en slags aristokratisk samfundsgruppe, der kunne varetage den; og korlyrikken var en dyr form for digtning, der krævede kor til opførelsen, og den slags digtning fik en vanskelig konkurrent i teateret, der jo også indholder kordigte. I 300-tallet opstår nye genrer, især det såkaldte *epigram*, der på mange måder giver ordet til den form for opmærksomhed på ens jeg, som den monodiske lyrik gav i ældre tid, men som reciteres, ikke synges. Monodisk lyrik dør simpelthen ud som aktiv genre.

Men man glemte bestemt ikke Sappho og Alkaios. Som illustrationen på s. (/ /) viser, var Alkaios og Sappho ikke bare kendt, men kendt som par, i Athen omkring år 470 fvt., og ingen ringere end filosofen Platon skal have kaldt hende en tiende muse. Men digte skrevet til brug i en snæver cirkel på en trods alt fjern ø ville være forsvundet for altid, hvis ikke man i det berømte bibliotek i Alexandria i 200-tallet fvt. havde sat sig for at samle og udgive Sapphos digte. Faktisk opstillede man en liste (en *kanon*, *κανών*) på ni lyriske digtere, både monodiske og kor-lyrikere, som fik særlig status – og Sappho var på listen.

Sapphos digte blev samlet i otte eller ni bogruller; i den første samlede man de digte, der var skrevet i *sapphisk* metrum, og i den sidste hendes korlyriske digte. Fire af de digte, der er medtaget i dette hæfte, er i sapphisk metrum; det femte, digtet om alderdom, er i et versemål, der synes at have været samlet i fjerde bog af den samlede udgave. Sammen med udgaven fulgte omhyggelige studier i hendes dialekt og metrik; filologien som videnskab blev født i biblioteket i Alexandria.

Man har i de sidste hundrede år mange gange fundet stumper af papyrus med digte af Sappho i Ægyptens sand eller som indmad i mumier – altså bøger, der var blevet smidt på lossepladsen eller blev brugt til andre formål, fordi de var blevet ubrugelige af en eller anden grund. Det er et stort held, at det sker, for selvom beundringen for Sappho forblev stor i antikken, var der ikke mange, der citerede længere stykker af hende, og den store udgave fra Alexandria klarede ikke overgangen til middelalderen – sammen med så megen anden litteratur gik den tabt, måske fordi Sappho ikke ligefrem var den kristne kirkes foretrukne forfatter.

Her i hæftet er der medtaget de to digte, der citeres i antikke forfatters værker, og tre andre, der er fundet på papyrus. Det ene af de to, der er bevaret som citat, og det ene af de digte, der er fundet på papyrus, er komplette, de andre er det næsten. I de sidste ti år er to vigtige digte af Sappho blevet offentliggjort – det ene endda så sent som i foråret 2014, det

digt, der kaldes 'Broder-digtet'. Digtet om Sapphos alderdom er rekonstrueret ud fra *to* separate papyri, der rummer hver sin halvdel af digtet; se fotografier af disse to på ss. (/ /).

Reception

I antikken, hvor man jo kunne læse hele værket, satte Sappho sig mange flere spor, end vi er i stand til at se, formentlig, og der er endda rigeligt. Lettest at se er sporene i *Catuls* gendigtning af *φαίνεται*-digtet, der naturligvis er en åbenlys inspiration fra Sappho; men *Horats* satte sig for at indføre lyrikken som genre i Rom og har et meget bredere forhold til lesbisk lyrik. F. eks. spiller han videre på *φαίνεται*-digtet – og *Catuls* gendigtning – i sit lyriske digt I 22 (*Integer vitae*), og det nyfundne 'Broder-digt' kan meget vel have givet inspiration til en passage i digt I 9 (*Vides, ut alta stet*).

Men kendskabet til Sappho fra antikkens slutning var indtil ca. 1900 som sagt begrænset til to nogenlunde hele digte og en mængde spredte citater, og dét er ikke meget for senere digtere at bygge omfattende lån op på – og der er heller ikke så meget.

Men Sapphos navn er stadig stort. Faktisk er det lidt af en sensation, der rammer verdenspressen, når nye, nogenlunde komplette digte af Sappho opdages – offentliggørelsen af *Tithonos*-digtet i 2004 og *broder-digtet* i 2014 blev fulgt intenst af f. eks. *The Times*. Det kan meget vel tænkes, at Sapphos receptionshistorie skal til at begynde forfra.

Allerede i 1920'erne blev en dansk digter, *Thøger Larsen*, opmærksom på Sappho og oversatte stykker af hende – hans oversættelser er også gengivet i dette hæfte. Men blev han inspireret af hende – eller søgte han 'kun' til hende på grund af åndsbeslægtethed? Thøger Larsen er mester for så kendte sange som *Danmark, nu blunder den lyse Nat* og *Du danske Sommer, jeg elsker dig*, og en egentlig reception af Sappho hos ham ville være værd at lægge mærke til.

Men det ville være underligt, om der forelå en egentlig 'reception'. Larsens digte har en bred horisont, men de handler meget ofte om verden (som helhed: kosmos), om historien, om nationen – og Sappho, der levede, før man overhovedet rigtig kendte til den slags, kan naturligvis ikke have inspireret Larsen til den slags digte. Men Larsen er også en meget sanselig digter (han var en slags vitalist), og hans digte om landskabet og årstiderne er meget bedre kandidater til inspiration fra Sappho. F. eks. skriver han i *Danmark, nu blunder den lyse Nat*, sidste strofe:

Pigernes Latter og lyse Haar,
Leg, som faar aldrig Ende,
Øjnene blaa som Vand i Vaar –
mildt om et evigt Danmark spaar,
Sol over grønne Sletter,
Lykke og lyse Nætter.

De tre første vers kunne Sappho godt have skrevet, sanseligt beskrivende som de er af noget foreliggende - men en sådan abstrakt ting som 'Danmark' er Sappho fuldkommen fremmed i de digte, vi kender af hende. Og så henter Larsen måske alligevel lidt Sappho hjem i tanken om de lyse nætter.

Helt tydeligt bliver det, at Sappho fyldte godt i Larsens digteriske arsenal, når han skriver et digt i anledning af, at Sophus Claussen fylder halvtreds - ikke alene lader han linje 1 af Sapphos Afrodite-digt være digtets 'motto', men han skriver det i en let varieret form af det sapphiske versemål, og i strofe to må det være Sappho, han tænker på:

Oldtidens døtre sang af Himlens Naade,
lo mod Gudinden, som var født af Fraade,
Sangen, som fik en evig Vej at vandre,
synger nu andre.

Måske har Larsen været mere inspireret af Sappho end som så. Men han kunne jo ikke godt skrive digte med samme indhold som Sappho - erklæringer af sin kærlighed til unge piger (eller unge mænd!); han var en gift mand og redaktør af en lokal avis (i Lemvig) - det ville have været en skandale. Ganske vist skal han have haft en slags forhold til en vis Ellen Sawyer - men digte til hende er ikke bevaret; hvis der har været nogle, er de måske brændt (se 'Sapphos digte' s. 34-5).

Påkaldelse af Afrodite (1 L-P)

Ποικιλόθρον' ἀθανάτ' Ἀφρόδιτα,
παῖ Δίος δολόπλοκε, λίσσομαί σε,
μή μ' ἄσαισι μηδ' ὀνίαισι δάμνα,
πότνια, θῦμον,

- 5 ἀλλὰ τύιδ' ἔλθ', αἶ ποτα κατέρωτα
τᾶς ἕμας αὔδας αἴϊοισα πήλוי
ἔκλυες, πάτρος δὲ δόμον λίποισα
χρύσιον ἦλθες

- ἄρμ' ὑπασδεύξαισα, κάλοι δέ σ' ἄγον
10 ὥκεες στρουῖθοι περὶ γᾶς μελαίνας
πύκνα δίννεντες πτέρ' ἀπ' ὠράνωϊθε-
ρος διὰ μέσσω,

- αἶψα δ' ἐξίκοντο, σὺ δ', ὦ μάκαιρα,
μειδιαίσαισ' ἀθανάτῳ προσώπῳ
15 ἦρε', ὅττι δηῦτε πέπονθα κῶττι
δηῦτε κάλημμι

- κῶττι μοι μάλιστα θέλω γένεσθαι
μαινόλαι θυμῳ, ᾧ τίνα δηῦτε πείθω
ῥ'καισγηνῥ' ἐς σὰν φιλότατα, τίς σ', ὦ
20 Ψάπψ', ἀδικήει;

καὶ γὰρ αἶ φεύγει, ταχέως διώξει,
αἶ δὲ δῶρα μὴ δέκετ', ἀλλὰ δώσει,
αἶ δὲ μὴ φίλει, ταχέως φιλήσει
καὶ οὐκ ἐθέλοισα.'

- 25 ἔλθε μοι καὶ νῦν, χαλέπαν δὲ λῦσον
ἐκ μερίμναν, ὅσσα δέ μοι τέλεσαι
θυμὸς ἱμέρρει, τέλεσον, σὺ δ' αὐτὰ
σύμμαχος ἔσσο.

Digtet er bevaret som citat i en retorisk håndbog fra ca. 50 fvt. Det er sikkert, at det var det første digt i udgaven fra Alexandria; for så vidt egner det sig også godt, som det er henvendt til Afrodite.

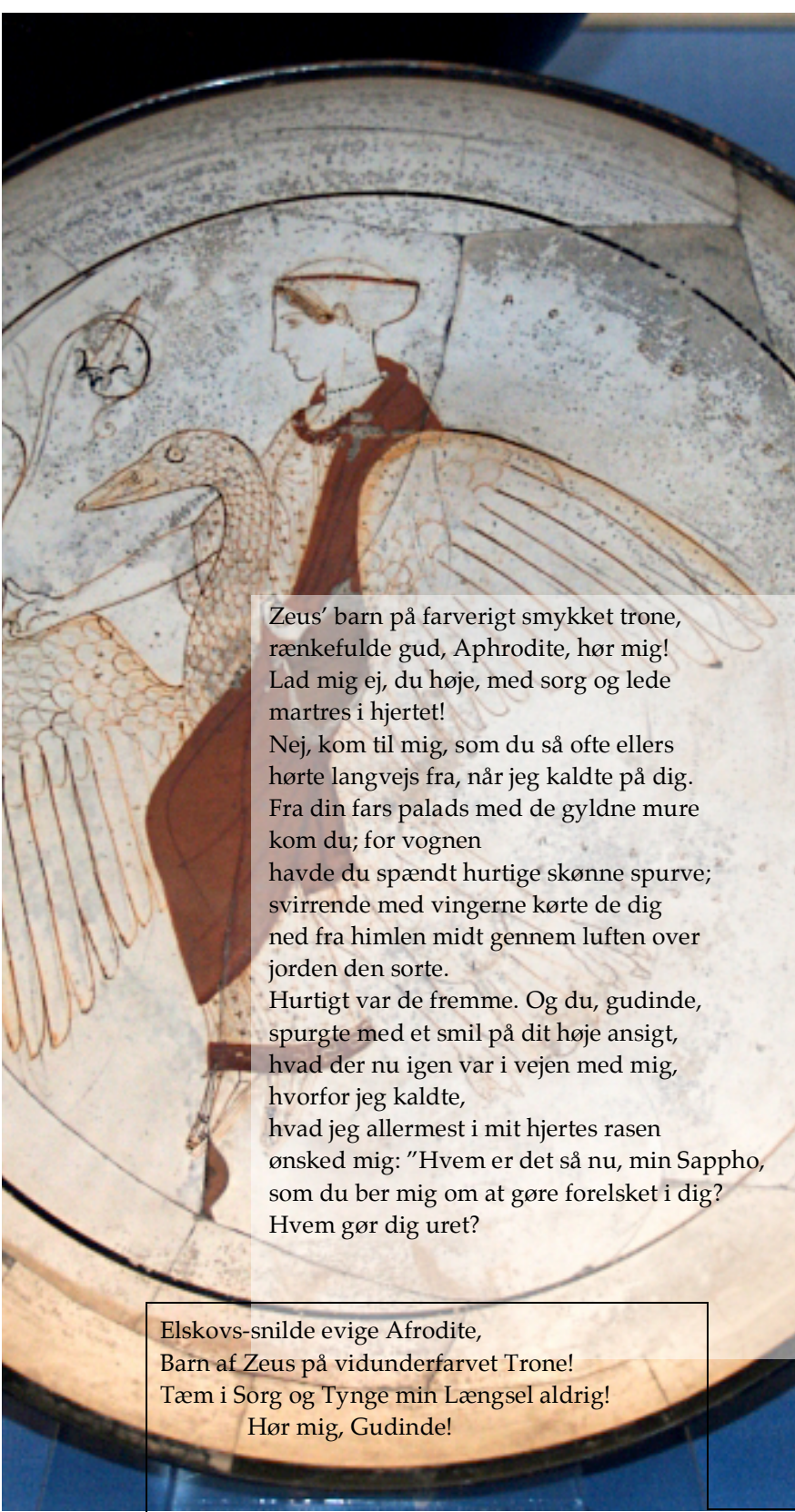
5 κατέρωτα = καὶ ἐτέρωτα

11 ὠράνωϊθερος = ὠράνω αἴθερος

δηῦτε = δὴ αὐτε

κῶττι = καὶ ὅτι

χαλέπαν fem. gen. plur., til μερίμναν

Zeus' barn på farverigt smykket trone,
rænkefulde gud, Aphrodite, hør mig!
Lad mig ej, du høje, med sorg og lede
martres i hjertet!
Nej, kom til mig, som du så ofte ellers
hørte langvejs fra, når jeg kaldte på dig.
Fra din fars palads med de gyldne mure
kom du; for vognen
havde du spændt hurtige skønne spurve;
svirrende med vingerne kørte de dig
ned fra himlen midt gennem luften over
jorden den sorte.
Hurtigt var de fremme. Og du, gudinde,
spurgte med et smil på dit høje ansigt,
hvad der nu igen var i vejen med mig,
hvorfor jeg kaldte,
hvad jeg allermest i mit hjertes rasen
ønsked mig: "Hvem er det så nu, min Sappho,
som du ber mig om at gøre forelsket i dig?
Hvem gør dig uret?"

Elskovs-snilde evige Afrodite,
Barn af Zeus på vidunderfarvet Trone!
Tæm i Sorg og Tynge min Længsel aldrig!
Hør mig, Gudinde!

Men kom atter nu som i fordums Dage,
naar min Røst dig naaede fra det fjerne,
og i gylden Vogn fra din Faders Bolig
hastig du iled.
Skønne Fugle førte paa stærke Vinger
dig i Buer gennem den Luft, som skiller
vidt fra Himmelhvælvingens høje Bolig
Mulden den sorte.
Snart var du her. Lykken omkring dig lyste
fra dit Smil, udødelig skønne Ansigt!
Om min Ve du spurgte og hvi min Klage
atter dig kaldte.

Aphrodite på den kulørte trone,
Zeus' forslagene datter, jeg be'r dig, Frue,
plag mig ikke med ubehageligheder
eller med sorger.
Nej, kom hid – hvis du da har hørt mig ellers
før i tiden, adlydt min fjerne stemme,
spændt din kærre for og forladt din faders
gyldne gemakker
for at ta' herved; og du har ladt dig trække
af de smukke spurve der blafred' hurtigt
ned fra himlen tværs gennem atmosfæren
højt over jorden.
Med det samme var de på pletten, guddom,
og du smilte i dit udødelige ansigt,
spurgte hvad det nu var jeg fejled', hvad det
nu var jeg bad om,
hvad det nu var jeg i mit vanvid ville
skulle hænde. "Hvem skal jeg nu få til at
bli' forelsket i dig? Hvem er det, Sappho,
der gør dig uret?
Render hun sin vej, vil hun snart forfølge,
si'r hun nej til gaver, så skal hun give,
vil hun ikke elske, så skal hun elske
uden at ville."
Også denne gang skal du komme til mig,
red mig i de svære problemer, opfyld
hvad mit hjerte ønsker, og vær min egen
medsammensvorne.

George Hinge (2007)

Om hun flygter nu, skal hun snart forfølge,
om hun intet modtager, skal hun give,
om hun ikke elsker, skal snart hun elske,
uden hun vil det".
Kom til mig sådan også nu og fri mig
af min hårde nød, og lad det mit hjerte
higer efter opfyldes; vær min fælle,
hjælp mig i kampen!

Holger Friis Johansen (1984)

Spurgte: "Hvad mon dette forrykte Hjerte
hedest savner? Hvem vil du helst, der favner?
Hvem skal fristes? Sig mig nu, hvem saa saare
piner dig, Sapfo?
Tro mig: den, som flyr dig, skal selv dig søge,
den, som vrager Gaver, skal give Gaver,
den som ej dig elsker, skal snart dig elske
selv mod sin Vilje". –
Kom som før og stil du min tunge Kummer!
Hvad min Higen vilde den elskte volde,
lad det Gengæld møde! giv Sejrr i Kampen,
staa ved min Side!

Thøger Larsen (1924)

Broderdigtet (10 L-P)

[To eller tre strofer mangler]

ἀλλ' ἅϊ θρύλησθα Χάραξον ἔλθην
νᾶϊ σὺμ πλέαι· τὰ μέν, οἴομαι, Ζεῦς
οἶδε σύμπαντές τε θεοί· σέ δ' οὐ χρῆ
ταῦτα νόεισθαι,

- 5 ἀλλὰ καὶ πέμπην ἔμε καὶ κέλεσθαι
πόλλα λίσσεσθαι βασίλῃαν Ἥραν
ἐξίκεσθαι τυίδε σάαν ἄγοντα
νᾶα Χάραξον,

- κάμυ' ἐπεύρην ἀρτέμεας· τὰ δ' ἄλλα
10 πάντα δαιμόνεσσιν ἐπιτρόπων
εὐδία· γὰρ ἐκ μεγάλαν ἀήταν
αἶψα πέλονται·

- τῶν κε βόλληται βασίλειος Ὀλύμπω
δαίμον' ἐκ πόνων ἐπάρων ἤδη
15 περτρόπην, κῆνοι μάκαρες πέλονται
καὶ πολύολβοι.

- Κᾶμμες, αἶ κε τὰν κεφάλαν ἀέρρη
Λάριχος καὶ δήποτ' ἄνηρ γένηται,
καὶ μάλ' ἐκ πόλλαν βαρυθυμίαν κεν
20 αἶψα λύθειμεν.

Digtet er fundet på et papyrusstykke i privateje og udgivet i april 2014. Små fragmenter var kendt i forvejen og udgivet under nummer 10 i Lobel og Pages udgave. – Der mangler nogle få strofer i begyndelsen af digtet. – Om Sapphos bror Kharaxos fortæller historikeren Herodot (2,135), at han forelskede sig i en hetære i Naukratis og købte hende fri for et stort beløb. Digtets adressat ('du'-et) er formentlig Sapphos mor. – Stemningen i digtet kan godt minde om Odysseen – der er uorden i hjemmet, og man venter den voksne mand hjem. Måske var Sapphos far død på dette tidspunkt.

1 θρύλησθα: 2. pers. sing. aktiv

9 κᾶμυ' = καὶ ἄμμε

13 τῶν: relativt pronomen. Det er uklart, hvad genitiven lægger sig til. Første-udgiveren, Dirk Obbink, mener, den lægger sig til δαίμον' ... ἐπάρων; det er det mest sandsynlige – men stadig meget 'hårdt' sammenlignet med Sapphos måde at udtrykke sig på ellers.

κᾶμμες = καὶ ἄμμες

17

ἀέρρη, formentlig konjunktiv, selvom der mangler et iota.

Λάριχος må være en anden bror til Sappho. Hvad hun siger om ham, må betyde, at hun håber, han snart bliver voksen.

18

Linje 9 – 12 i dette digt minder om en passage hos Horats, *carmina* I 9, *Vides ut alta* (et meget berømt digt). Det er vinter, og Horats opfordrer til at lægge mere brænde på pejsen og åbne endnu en krukke vin. Han fortsætter:

permitte divis cetera, qui simul
stravere ventos aequore fervido
deproeliantis, nec cupressi
nec veteres agitantur orni.

Overlad alt det andet til guderne! Så
snart de har lagt vindene til ro, der
kæmper på det sydende hav, rusker
det hverken i cypresserne eller de
gamle asketræer.

Resten af digtet opfordrer til at nyde livet, mens man er ung, og ikke spekulere på dagen i morgen. Digtet er meget lig *Carpe diem* – digtet (nr. I 11).

Om Horats er inspireret af netop dette Sapphodigt eller ej – er stedet alligevel et eksempel på, at hans lyrik er tæt beslægtet med de lesbiske digteres.

Gennem Horats har disse digtere haft kolossal indflydelse på europæisk litteratur.

Hele tiden snakker du om Charaxos
kommer med fuld last. Det er noget Zeus ved
og de andre guder, men du skal ikke
bryde dit hoved.

Send i stedet mig for at be' og trygle
dronning Hera om at Charaxos vender
hjem og styrer sikkert sit skib tilbage,
og at han finder

os i god behold. Vi kan overlade
alt det andet til de guddom'lige magter.
For et smukt vejr kommer jo hurtigt efter
kraftige storme.

Dem Olympens konge har ønsket heldet
nu skal vende rundt for og hjælpe ud af
plagen, det er dem der går hen og opnår
lykke og rigdom.

Når omsider Larichos løfter ho'det,
og han bli'r en fuldvoksen mand, så vil vi
hurtigt slippe fri fra de vældig mange
sorger der tynger.

George Hinge (2014)

Det bedste i verden (16 L-P)

Οἱ μὲν ἱππῶν στρότον, οἱ δὲ πῆσδων
οἱ δὲ νάων φαῖσ' ἐπ[ι] γᾶν μέλαι[ν]αν
ἔ]μμεναι κάλλιστον, ἔγω δὲ κῆνο ὅτ-
τω τις ἔραται.

- 5 πά]γχυ δ' εὖμαρες σύνετον πόησαι
πάντι τ[ο]ῦτο, ἃ γὰρ περσκέθοισα
κάλλος [ἀνθ]ρώπων Ἑλένα [φ]ῶν ἄνδρα
τὸν [μέγα ἄρ]ιστον

- καλλ[ί]ποισ]' ἔβα ἐς Τροίαν πλέοισα
10 καὶ οὐδ[ὲ] πα]ίδος οὔδε φίλων τοκῆων
πά[μ]παν] ἐμνάσθη, ἀλλὰ παράγαγ' αὐτὰν
-]σαν

-] αμπτον γὰρ [-]νόημα
-] ... κούφως τ[-]νοήση
15 ..]με νῦν Ἀνακτορί[ας ὁ]νέμναι-
σ' οὐ] παρεοίσας·

- τᾶ]ς κε βολλοίμαν ἔρατόν τε βᾶμα
καὶ ἀμάρυγμα λάμπρον ἴδην προσώπω
ἧ τὰ Λύδων ἄρματα κᾶν ὅπλοισι
20 π[ε]σδομ]άχεντας.

Et digt, der fundet på papyrus i Ægyptens ørken og udgivet i 1920'erne; de nye papyrusfund fra 2014 har føjet et par ord til og bekræftet, at det står på den rigtige plads i rækkefølgen af fragmenter. Digtet begynder med en stilfigur, der blev meget brugt i arkaisk tid (og genoptaget af Horats), en *priamel* – a er godt, b er godt, men c er bedst. I øvrigt tages mytologien i brug som eksempelmateriale.

3-4 ὅττω, gen. sing. af ὅττις

6 περσκέθοισα, af περρέχω

13-14 Ordene νόημα og νοήση er nye fund; de er ikke afspejlet i oversættelserne.

Fodfolkshære, ryttere eller flåder –
hvad er vel det skønneste her på jorden?
Hver vil vælge sit; men for mig er skønnest
det som man elsker.

Det er meget let at forklare dette
for enhver. For Helena, hun hvis skønhed
hævede sig højt over alle andres,
svigtede sin husbond,

helten, og hun sejlede bort til Troia
uden nogen tanke for sine kære,
børn og far og mor: Afrodite ledte
hende på vildspor.

Let at bøje

....

Anaktoria i det fjerne har hun
bragt mig i minde.

Hendes gang, som vækker min elskov, øjets
klare spilen længes jeg mere efter
end et lydisk vogntog og rustningsklædte
kæmpende hære.

Holger Friis Johansen (1984)

Nogle sir at ryttere, andre, fodfolk,
atter andre flåden er allerskønnest
her på jord – men jeg vil nu sige det er
den man nu elsker.

Dét er let at gøre enhver forståeligt:
Hélena hvis skønhed har overgået
alle dødeliges, hun lod sin gode
husbond tilbage

for at ta det første det bedste skib til
Troja, husked' ikke forældre eller
datter, nej, forlokket [

[

[

[Denne] vækker mindet om Anaktoria,
hun som er borte.

Hendes søde gang, hendes ansigts funklen,
det er ting jeg ønsker at se på heller'
end en vogn fra Lydien eller fodfolk
der er under våben

George Hinge (20xx)

Synet (31 L-P)

Φαίνεται μοι κῆνος ἴσος θεοῖσιν
ἔμμεναι ὦνηρ, ὅττις ἐνάντιός τοι
ἰσδάνει καὶ πλάσιον ἄδω φωνεῖ-
σας ὑπακούει

- 5 καὶ γελαίσας ἱμέρροεν, τό μ' ἦ μὰν
καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόαισεν,
ὥς γὰρ ἔς σ' ἴδω βρόχεα ὥς με φώναι-
σαι οὐδ' ἐν ἔτ' εἴκει,

- ἀλλ' ἄκαν μὲν γλῶσσα †ἔαγε†, λέπτον
10 δ' αὐτίκα χρῶι πῦρ ὑπαδεδρόμηκεν,
ὀππάτεσσι δ' οὐδ' ἐν ὄρημμι, ἐπιρρόμ-
βεισι δ' ἄκουαι

- καδ δέ μ' ἴδρως ψῦχρος ἔχει, τρόμος δέ
παῖσαν ἄγρει, χλωροτέρα δέ ποίας
15 ἔμμι, τεθνάκην δ' ὀλίγω ἐπιδεύης
φαίνομ' ἔμ' αὐται,

ἀλλὰ πᾶν τόλματον

Guders lige synes jeg han må være,
som kan sidde overfor dig og lytte
til din stemmes dejlige klang og til din
pirrende latter,

ganske nær dig; *jeg* bliver skræmt i hjertet,
tro mig, så det jager omkring i brystet:
Ser jeg hen på dig, har jeg straks fuldstændig
mistet mit mæle,

tungen tier lammet, og med det samme
prikker fine strømme af ild mod huden,
jeg kan intet længere se, i øret
lyder en summen,

sveden driver af mig, på hele kroppen
ryster jeg, mit ansigt er grønt som græsset;
det er ikke langt fra jeg mærker på mig,
døden er kommet.

Alt tør jeg dog vove, når ...

Holger Friis Johansen (1984)

Lykkerig, ja Guderne lig jeg finder
ham, du giver lov til at sidde nær dig,
vendt imod dig, lyttende til din Læbes
liflige Vellyd.
O – din længsel-vækkende hede Latter!
Hjertets Banken bæver mig gennem Barmen,
Naar mit Øje hstig din Skønhed møder,
sviger mit Mæle.
Tungen lammes brat, som en Pil, der knækkes,
lette Luer hen under Huden løber,
mine Øjne dummes, en Brænding koger
i mine Øren.
Sveden springer ud mig af alle Porer,
Kroppen ryster, og som et Græs jeg blegner.
Alt mit Ydre falmer, som havde Døden
rørt ved mit Hjerte.

Thøger Larsen (1924)

Tithonos-digtet

Ἕγμερ πεδὰ Μοῖσαν ἰ]οκ[ό]λτων κάλα δῶρα, παῖδες,
σπουδάσδετε καὶ τὰ]ν φιλάοιδον λιγύραν χελύνναν·

ἔμοι δ' ἄπαλον πρίν] ποτ' [ἔ]οντα χροά γῆρας ἤδη
ἐπέλλαβε, λεῦκαι δ' ἐγ]ένοντο τρίχες ἐκ μελαίναν·

- 5 βάρυς δέ μ' ὁ [θ]ῦμος πεπόηται, γόνα δ' [ο]ὐ φέροισι,
τὰ δὴ ποτα λαίψηρ' ἔον ὄρχησθ' ἴσα νεβρίοισι.

τὰ <μὲν> στεναχίσδω θαμέως· ἀλλὰ τί κεν ποείην;
ἀγήραον ἄνθρωπον ἔοντ' οὐ δύνατον γένεσθαι.

- καὶ γάρ π[ο]τα Τίθωνον ἔφαντο βροδόπαχυν Αὔων
10 ἔρωϊ δαμείσαν βάμεν' εἰς ἔσχατα γᾶς φέροισα[ν,

ἔοντα [κ]άλων καὶ νέον, ἀλλ' αὐτον ὕμωρς ἔμαρψε
χρόνῳ πόλιον γῆρας, ἔχ[ο]ντ' ἀθανάταν ἄκοιτιν.

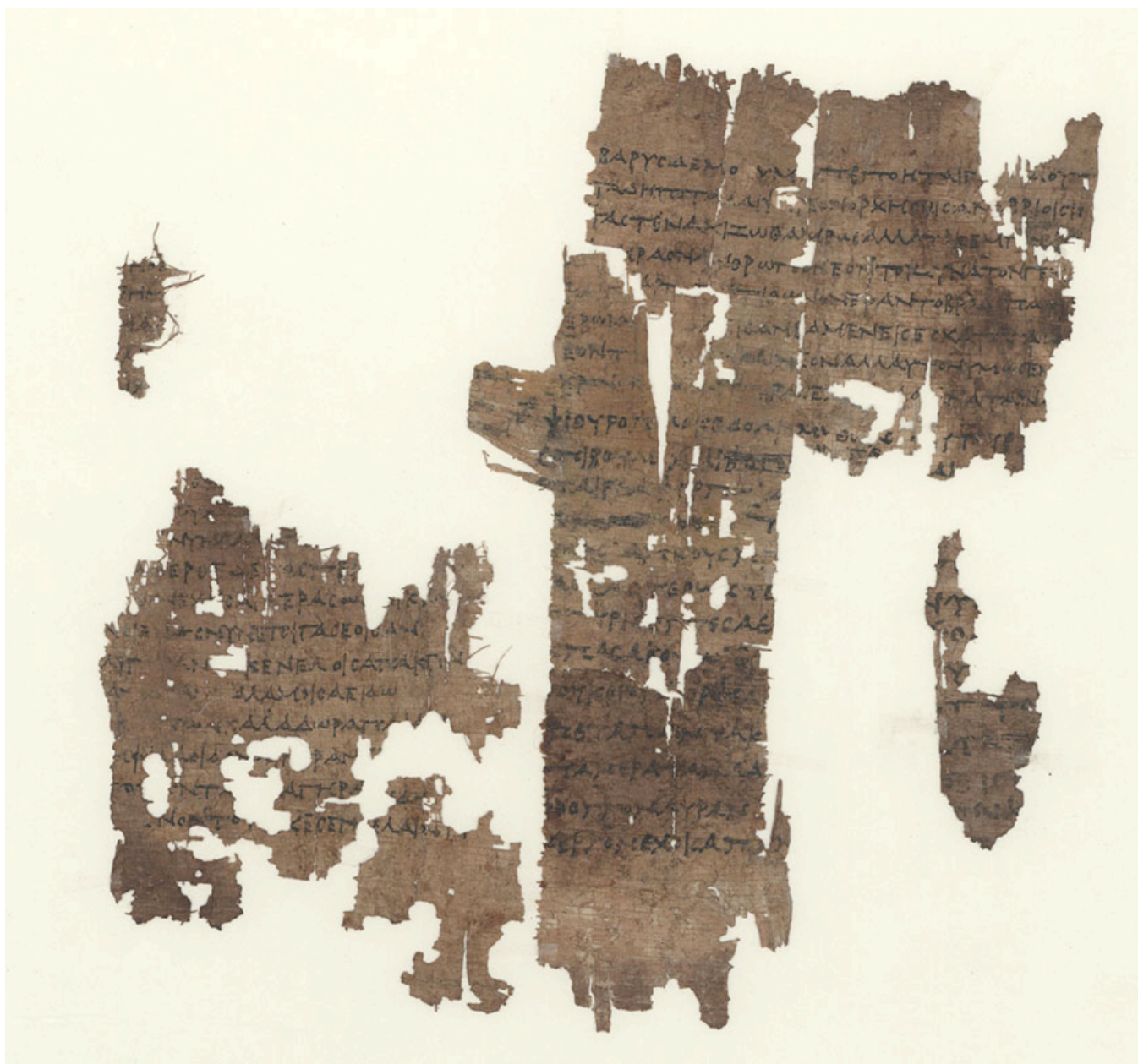
Dette digt blev offentliggjort i fuldstændig form i 2004, efter fundet af en papyrus, der indholder det meste af den venstre side og midten; højre side havde været kendt længe fra en anden papyrus. Se billeder af papyrus'erne på de næste sider.

Oversættelsen af George Hinge på modstående side fylder de manglende ord (dem indenfor firkantede parenteser) lidt anderledes ud – men der er ingen tvivl om den overordnede mening.

Også i dette digt bruger Sappho mytologiske eksempler til at illustrere sin egen verdensforståelse.

[Her har vi på ny,] piger, de sortskødede [Muser]s gaver,
[For skøn er den lyd,] fuld af musikglæde som lyren skråler.
[Min] hud var engang [blød], men for længst sætter nu alderdommen
[håndgribeligt aftryk: Jeg har grå] hår hvor der før var sorte.
Og min energi ligger i bund, knæene bær' mig ikke,
skønt de jo engang dansed' så rapfodet som unge dådyr.
Det har jeg begrædt ofte. Men hvad er der at gøre ved det?
Som menneske kan ingen ha' håb om at få evig ungdom.
Tithonos har folk skildret hvordan Daggy med rosenarme,
[i bægret til køjs,] førte forlibt med sig til verdens ende.
For han var en smuk yngling, men grå alderdom fik med tiden
alligevel sit greb i ham omend hustruen var gudinde.

George Hinge (2011)

Papyrusstykket ovenfor er en papyrus i Köln (PK 21351 og PK 21376r.), der er offentliggjort i 2004. Den er 17 cm. høj og 11 cm. bred. Det er en meget gammel papyrus, fra begyndelsen af 200-tallet fvt.; den slags kan ses på bogstavernes former, der er meget kantede, især har E samme form som på indskrifter. Papyrus'en har været indmad i en mumie. Stykket til venstre og den øverste del af stykket til højre indeholder digtet, hvor Sappho klager over sin alderdom.

Papyrus er så gammel, at det er meget muligt, at udgaven fra Alexandria slet ikke var lavet endnu. De andre tekster på papyrus er heller ikke af Sappho.

Papyrusstykket ovenfor er en papyrus fundet i Oxyrhynchus i Ægypten og offentliggjort i 1922. Det er 16 cm. højt og fra ca. 200 evt., efter bogstavernes form at dømme. Papyrus'en er bare blevet smidt på lossepladsen og har ikke været inde i en mumie. Digtet om Sapphos alderdom begynder i linje 8; de andre linjer indeholder stumper af andre digte af Sappho. Dette er et fragment af en rigtig udgave af Sappho.

ἄγαθος (attisk ἄγαθός), *superl.* ἄριστος
 adj. 1-2: god (16, 8)
ἀγήραος (attisk ἀγήραος), adj. 2: ikke-
 aldrende, evig ung (A., 8)
ἄγνυμι (?) (attisk ἄγνυμι), *perf. akt.* ἔαγα
 vb. : sønderbryder; (*perf.*) er
 sønderbrudt (31, 9)
ἀγρέω (attisk αἰρέω), vb. : griber (31, 14)
ἄγω (attisk ἄγω), vb. : fører (1, 9; B., 7)
ἀδίκημι (attisk ἀδικέω), vb. : gør uret (1,
 20)
ἄδυσ (attisk ἡδύς), adj. 3: sød (31, 3)
ἀέρρω (attisk αἰέρω), vb. : løfter (B., 17)
ἀήτας (attisk ἀήτης (*poet.*)), sb. 1 m.:
 storm (B., 11)
ἄθνατος (attisk ἄθνατος), adj. 2:
 udødelig (1, 1, 14; A., 12)
αἶ (attisk εἶ), konj. : hvis (*passim*)
ἄϊ (attisk αἰῶ), interjektion : åh (B., 1)
αἶθηρ (attisk αἰθήρ), sb. 3 m.: æteren (1,
 11)
αἶψα (attisk kender ikke), adv. : hurtig,
 pludselig (1, 13; B., 12, 20)
αἶω (attisk αἶω (*trag.*)), vb. : hører (1, 6)
ἄκαν (attisk (*hom. adv.*)), adv. : stille (31, 9)
ἄκοιτις (attisk ἄκοιτις (*poet.*)), sb. 3 f.:
 hustru (A., 12)
ἄκούα (attisk ἀκοή), sb. 1 f.: øre, hørrelse
 (31, 12)
ἄλλά (attisk ἀλλά), konj. : men (*passim*);
 partikel : så (1, 22)
ἄλλος (attisk ἄλλος), adj. 1-2: anden (B.,
 9)
ἀμάρυγμα (attisk ἀμάρυγμα (men kendes
 vist ikke)), sb. 3 n.: strålen, glimten
 (16, 18)
ἄμμες (attisk ἡμεῖς), pron. : vi (B., 9, 16)
Ἀνακτορία (attisk), sb. 1 f.: Anaktoria
 (16, 15)
ἄνηρ (attisk ἀνὴρ), sb. 3 m.: mand (16, 7;
 31, 2; B., 18)
ἄνθρωπος (attisk ἄνθρωπος), sb. 2 m./f.:
 menneske (16, 7; A., 8)
ἄπαλος (attisk ἀπαλός), adj. 1-2: blød (A.,
 3)
ἀπύ (attisk ἀπό), præp. m. gen.: fra (1, 11)
ἄρμα (attisk ἄρμα), sb. 3 n.: (strids)vogn
 (1, 9; 16, 19)
ἄρτέμης (attisk ἄρτεμής), adj. 3: i god
 behold (B., 9)
ἄσα (attisk ἄση), sb. 1 f.: kvalme, ubehag
 (1, 3)

ἄτέρωτα (attisk ἑτέρωθι), adv. : en
 anden gang (1, 5)
αὔδα (attisk αὐδή), sb. : stemme (1, 6)
αὖτε (attisk αὖτε), adv. : igen (1, 15, 16, 18)
αὕτικα (attisk αὐτίκα), adv. : straks (31,
 10)
αὕτος (attisk αὐτός), pron. 1-2: selv (1, 27;
 31, 16; pron. : ham, hende (A., 11)
Αὔως (attisk Ἡώς), sb. 3 f.: Eos
 (Morgenrøde) (A., 9)
Ἀφροδίτα (attisk Ἀφροδίτη), sb. 1 f.:
 Afrodite (1, 1)
βᾶμα (attisk βῆμα (men i bet. 'podie')), sb. 3
 n.: skridt (16, 17)
βάννω (?) (attisk βαίνω), *aor. akt.* ἔβαν
 vb. : går (16, 9; A., 10)
βαρυθυμία (attisk βαρυθυμία), sb. 1 f.:
 tungsind, sorg (B., 19)
βάρυς (attisk βαρύς), adj. 3: tung (A., 5)
βασίλευς (attisk βασιλεύς), sb. 3 m.:
 konge (B., 13)
βασίληα (attisk βασίλεια), sb. 1 f.:
 dronning (B., 6)
βόλλομαι (attisk βούλομαι), vb. : ønsker,
 vil (16, 17; B., 13)
βροδόπαχυς (attisk ῥοδόπηχυς), adj. 3:
 rosen-armet (A., 9)
βρόχυσ (attisk βραχύς), adj. 3: kort (31, 7)
γᾶ (attisk γῆ), sb. 1 f.: jord (1, 10; 16, 2; A.,
 10)
γάρ (attisk γάρ), konj. : thi, for (*passim*)
γέλαιμι (attisk γελάω), vb. : ler (31, 5)
γῆρας (attisk γῆρας), sb. 3 n.: alderdom
 (A., 3, 12)
γίγνομαι (attisk γίγνομαι), *aor. med.*
 ἐγενόμαν vb. : bliver til, sker (*passim*)
γλώσσα (attisk γλῶσσα), sb. 1 f.: tunge
 (31, 9)
γόνυ (attisk γόνυ), *æol. akk. plur.* γόνα sb.
 3 n.: knæ (A., 5)
δαίμων (attisk δαίμων), sb. 3 m.: guddom
 (B., 10, 14)
δάμνημι (attisk δαμάζω), vb. , *aor. pass.*
 ἐδάμην: behersker, kontrollerer (1,
 3, A. 10)
δέ (attisk δέ), konj. : og, men ; (med μέν
 forud): på den anden side (*passim*)
δέκομαι (attisk δέχομαι), vb. : tager imod
 (1, 22)
δή (attisk δή), partikel : da (1, 15, 16, 18; A.,
 6)
δήποτα (attisk δήποτε), adv. : endelig (B.,
 18)

διά (attisk διά), præp. m. gen.: gennem (1, 12)
δίδωμι (attisk δίδωμι), fut. akt. δώσω vb. : giver (1, 22)
δίννῃμι (attisk δινέω), imperf. part. δίννεις vb. : hvirvler (1, 11)
διώκω (attisk διώκω), vb. : jager, forfølger (1, 21)
δολόπλοκος (attisk δολοπλόκος), adj. 2: fuld af list (1, 2)
δόμος (attisk δόμος), sb. 2 m.: hjem, hus (1, 7)
δύνατος (attisk δυνατός), adj. 1-2: mulig, i stand til (A., 8)
δῶρον (attisk δῶρον), sb. 2 n.: gaver (1, 22; A., 1)
ἐγώ (attisk ἐγώ), pron. : jeg (*passim*)
ἐθέλω (attisk ἐθέλω), vb. : vil, er villig (1, 24)
εἶκω (attisk εἶκω (men ikke i denne bet.)), vb. : viger, giver efter; det er muligt (31, 8)
εἰς (attisk εἰς), præp. m. akk.: til (A., 10)
εἷς (attisk εἷς), num. : én (31, 8, 11)
ἐκ (attisk ἐκ), præp. m. gen.: (ud) fra (1, 26; B., 11, 14, 19), 'i stedet for' (A., 4)
Ἑλένα (attisk Ἑλένη), sb. 1 f.: Helena (16, 7)
ἔμμι (attisk εἰμί), imperativ ἔσσο, præs. inf. ἔμμεναι vb. : er (*passim*)
ἔμος (attisk ἐμός), adj. 1-2: min (1, 6)
ἐν (attisk ἐν), præp. m. abl.: i, under (16, 19; 31, 6)
ἐνάντιος (attisk ἐνάντιος), adj. 1-2: overfor (31, 2)
ἐξικνέομαι (attisk ἐξικνέομαι), aor. med. ἐξικόμαν vb. : kommer frem (1, 13; B., 7)
ἐπάρωγος (attisk ἐπαρωγός), adj. 1-2: hjælper (B., 14)
ἐπευρίσκω (attisk ἐφευρίσκω), aor. akt. ἔπευρον vb. : finder (B., 9)
ἐπιδεύης (attisk ἐπιδεής), adj. 3: manglende (31, 15)
ἐπιλαμβάνω (attisk ἐπιλαμβάνω), aor. akt. ἐπέλ(λ)αβον vb. : griber fat i (A., 4)
ἐπιρόμβημι (attisk kender ikke.), vb. : laver lyd (31, 11)
ἐπιτρέπω (attisk ἐπιτρέπω), vb. : overlader (B., 10)
ἐς (attisk εἰς), præp. m. akk.: til (1, 19; 16, 9)
ἐπί (attisk ἐπί), præp. m. akk.: imod, henover (16, 2)

ἔραμαι (attisk ἔραμαι (poesi)), vb. m. gen.: elsker (16, 4)
ἔρατος (attisk ἐρατός), adj. 1-2: kærlig, elsket (16, 17)
ἔρομαι (attisk ἐρωτάω), aor. med. ἠρόμαν vb. : spørger (1, 15)
ἔρχομαι (attisk ἐρχομαι), aor. ἦλθον vb. : kommer (1, 5, 8, 25; B., 1)
ἐς (attisk εἰς), præp. m. akk.: til, imod (31, 7)
ἔρως (attisk ἔρως), sb. 3 m.: kærlighed, begær (A., 10)
ἔσχατος (attisk ἔσχατος), adj. 1-2: yderst (A., 10)
ἔτι (attisk ἔτι), adv. : længere (31, 8)
εὐδία (attisk εὐδία), sb. 1 f.: godt vejr, havblik (B., 11)
εὖμαρής (attisk εὖμαρής (mest poesi)), adj. 3: let (16, 5)
ἔχω (attisk ἔχω), vb. : har, holder (her vel i tmesis med κάδ: holder nede) (31, 13; A., 12)
φός (attisk ὅς (poesi)), adj. 1-2: sin (16, 7)
Ζεὺς (attisk Ζεύς), sb. 3 m.: Zeus (1, 2; B., 2)
ἦ (attisk ἦ), konj. : end (16, 19)
ἦ (attisk ἦ), partikel : sandelig (31, 5)
ἦδη (attisk ἦδη), adv. : netop (B., 14; A., 3)
Ἥρα (attisk Ἥρα), sb. : Hera (B., 6)
θάμεες (attisk kender ikke), kun plur. adj. 3: samlet; (adv.) ofte (A., 7)
θέλω (attisk θέλω), vb. : ønsker (1, 17)
θεός (attisk θεός), sb. 2 m.: gud (31, 1; B., 3)
θναίσκω (attisk θνήσκω), perf. akt. τέθνακα vb. : dør (31, 15)
θρύλλημι (attisk θρυλέω), 2. pers. sing. akt. θρύλλῃσθα vb. : ævler om (B., 1)
θυμός (attisk θυμός), sb. 2 m.: sind, vilje, tanke (1, 4, 18, 27; A., 5)
ἵδρω (attisk ἵδρως), ἵδρω (?), sb. 3 m.: sved (31, 13)
ἡμερρόεις (attisk ἡμερόεις), adj. 3: begær-vækkende (31, 5)
ἡμέρρω (attisk ἡμείρω), vb. : begærer (1, 27)
ἰόκολπος (attisk ἰόκολπος), adj. 2: viol-skødet, med violet bælte (A., 1)
ἵππευ (attisk ἵππεύς), sb. 3 m.: rytter (16, 1)
ἰσδάνω (attisk καθίζω) Bruger ikke ἰζάνω), vb. : sidder (31, 3)

ἴσος (attisk ἴσος), adj. 1-2: lig(esom), lige stor (31, 1; A., 6)
κάδ (attisk κατά), adv. : ned/nede (i tmesis med verbet) (31, 13)
καί (attisk καί), konj. : også (*passim*), (med et καί efter): både (B., 5); adv. : også (*passim*)
κάλημι (attisk καλέω), vb. : kalder, råber (1, 16)
καλλείπω (attisk καταλείπω), *aor. akt.* κατέλιπον vb. : forlader (16, 9)
κάλλος (attisk κάλλος), sb. 3 n.: skønhed (16, 7)
κάλος (attisk καλός), *superl.* κάλλιστος adj. 1-2: smuk (1, 9; 16, 3; A., 1, 11)
καρδία (attisk καρδία), sb. 1 f.: hjerte (31, 6)
κε (attisk ἄν), partikel : (modaliserer) (16, 17; B., 13, 17, 19; A., 7)
κέλομαι (attisk κελεύω), vb. : befaler (B., 5)
κεφάλα (attisk κεφαλή), sb. 1 f.: hovede (B., 17)
κῆνος (attisk ἐκείνος), pron. 1-2: den dér (16, 3; 31, 1; B., 15)
κλύω (attisk κλύω), vb. : hører, bønhører (1, 7)
κοῦφος (attisk κοῦφος), adj. 1-2: let, ubetydelig (16, 14)
λαίψηρος (attisk λαιψηρός), adj. 1-2: let (til bens) (A., 6)
λάμπρος (attisk λαμπρός), adj. 1-2: lysende (16, 18)
Λάριχος (attisk Λάριχος), sb. 2 m.: Larikhos, bror til Sappho (B., 18)
λείπω (attisk λείπω), *aor.* ἔλιπον vb. : forlader (1, 7)
λέπτος (attisk λεπτός), adj. 1-2: let, fin (31, 9)
λεῦκος (attisk λευκός), adj. 1-2: hvid (A., 4)
λίγυρος (attisk λιγυρός (poet.)), adj. 1-2: klar, klingende (A., 2)
λίσσομαι (attisk λίσσομαι (poetisk)), vb. : bønfaller (1, 2; B., 6)
Λύδος (attisk Λύδος), sb. 2 m.: lyder (16, 19)
λύω (attisk λύω), vb. : løsner, befrier (1, 25; B., 20)
μαινόλης (attisk kender ikke), adj. : vanvittig (1, 18)
μάκαρ (attisk μάκαρ), adj. 3: salig, lykkelig (om guder) (1, 13; B., 15)

μάλα (attisk μάλα), adv. : navnlig, i høj grad (B., 19)
μάλιστα (attisk μάλιστα), adv. : især (1, 17)
μάν (attisk μὴν), partikel : sandelig (31, 5)
μάρπτω (attisk μάρπτω), vb. : indhenter (som en bortløbet slave) (A., 11)
μέγας (attisk μέγας), adj. 1-3: stor (16, 8; B., 11)
μειδίημι (attisk μειδιάω), vb. : smiler (1, 14)
μέλας (attisk μέλας), adj. 3: sort (1, 10; 16, 2; A., 4)
μέν (attisk μέν), konj. : på den ene side (16, 1; 31, 9; B., 2; A., 7)
μερίμνα (attisk μερίμνη), sb. 1 f.: bekymring (1, 26)
μέσσοις (attisk μέσσοις), adj. 1-2: midt, midten af (1, 12)
μή (attisk μή), neg. : ikke (1, 3, 22, 23)
μηδέ (attisk μηδέ), konj. : og ikke (1, 3)
μιμνήσκω (?) (attisk μιμνήσκω), *aor. pass.* ἐμνάσθην vb. m. gen.: husker (16, 11)
Μοῖσα (attisk Μοῦσα), sb. 1 f.: muse (A., 1)
νᾶυς (attisk ναῦς), sb. 3 f.: skib (16, 2; B., 2, 8)
νέβριον (attisk νέβριον), sb. 2 n.: lille hjortekid (A., 6)
νέος (attisk νέος), adj. 1-2: ung (A., 11)
νόημα (attisk νόημα), sb. 3 n.: tanke (16, 13)
νόημι (attisk νοέω), vb. : tænker (16, 14; B., 4)
νῦν (attisk νῦν), adv. : nu (1, 25; 16, 15)
ὁ (attisk ὁ), best. art. (1, 6; 16, 6, 8, 19; B., 2, 9, 17; A., 2, 5, 7); (fulgt af μέν): en, (plur.) nogle (16, 1), (fulgt af δέ): en anden, (plur.) andre (16, 1, 2)
ὁ (attisk ὅς), pron. : som, der (16, 19; 31, 5; B., 13; A., 6)
οἶδα (attisk οἶδα), vb. : ved (B., 3)
οἶομαι (attisk οἶμαι), vb. : mener (B., 2)
ὀλιγος (attisk ὀλίγος), adj. 1-2: lille (31, 15)
Ὀλυμπος (attisk Ὀλυμπος), sb. 2 m.: Olympen (B., 13)
ὀμμιμνήσκω (?) (attisk ἀναμιμνήσκω), *aor. akt.* ὀνέμναισα vb. m. gen.: minder om (16, 15)
ὀνία (attisk ὀνία), sb. 1 f.: smerte (1, 3)
ὄπλον (attisk ὄπλον), sb. 2 n.: våben ()
ὄππα (attisk ὄμμα), sb. 3 n.: øje (31, 11)

ὄρημι (attisk ὀράω), *aor. akt.* εἶδον vb. : ser (16, 18; 31, 7, 11)

ὀρχέομαι (attisk ὀρχέομαι), vb. : danser (A., 6)

ὅσος (attisk ὅσος), pron. 1-2: (alt) som (1, 26)

ὅστις (attisk ὅστις), pron. : hvem; som (1, 15 bis, 17; 31, 2; 16, 3)

οὐ (attisk), neg. : ikke (1,24; 16, 1; B., 3; A., 5, 8)

οὐδέ (attisk οὐδέ), adv. : ikke engang (16, 10; 31, 8, 11); konj. : og ikke (16, 10)

οὗτος (attisk οὗτος), pron. : denne (16, 6, 11; B., 4)

πάγχυ (attisk πάνυ), adv. : meget (16, 5)

παῖς (attisk παῖς), sb. 3 m./f.: barn (1, 2; 16,10; ; A., 1)

πάμπας (attisk πάμπας), adj. 3: al, hel (16, 11)

παράγω (attisk παράγω), *aor. akt.* παράγαγον vb. : fører til side, fører på afveje (16, 11)

πάρεμι (attisk πάρεμι), vb. : er tilstede (16, 16)

πᾶς (attisk πᾶς), adj. 3: al, hel (*passim*)

πάσχω (attisk πάσχω), *perf. akt.* πέπονθα vb. : er udsat for, lider (1, 15)

πάτηρ (attisk πατήρ), sb. 3 m.: fader (1, 7)

πεδά (attisk μετά), præp. m. gen.: sammen med (A., 1)

πείθω (attisk πείθω), vb. : overtaler (1, 18)

πέλομαι (attisk πέλομαι (poet.)), vb. : er, bliver (B., 12, 15)

πέμπω (attisk πέμπω), vb. : sender (B., 5)

περί (attisk περί), præp. m. gen.: rundt om (1, 10)

περρέχω (attisk ὑπερέχω), *aor. akt.* περέσκεθον vb. : overgår (16, 6)

περτρόπω (attisk περιτρέπω), vb. : drejer om, fører væk (B., 15)

πесоδομάχημι (attisk πεζομαχέω), vb. : kæmper til fods (16, 20)

πέσδος (attisk πεζός), adj. 1-2: til fods (16, 1)

πήλυι (attisk τηλοῦ), adv. : fjernt, langt væk (1, 6)

πλάσιον (attisk πλῆσιον), adv. : nær ved (31, 3)

πλέω (attisk πλέω), vb. : sejler (16, 9)

πλήος (attisk πλέως), adj. 1-2: fuld (B., 2)

ποία (attisk πόα), sb. 1 f.: græs (31, 14)

ποιέω (attisk ποιέω), vb. : gør (16, 5)

ποίημι (attisk ποιέω), vb. : gør (A. 5, 7)

ποικιλόθρονος (attisk ποικιλόθρονος), adj. 2: med broget sæde (1, 1)

πόλιος (attisk πολιός), adj. 1-2: grå (A., 12)

πολύολβος (attisk πολύολβος), adj. 2: rig, velstående (B., 16)

πόλυς (attisk πολύς), adj. 1-3: megen (B., 6, 19)

πόνος (attisk πόνος), sb. 2 m.: anstrengelse (B., 14)

ποτα (attisk ποτε), adv. : nogensinde, engang (*passim*)

πότνιος (attisk πότνιος), adj. 1-2: mægtig (om gud) (1, 4)

πρίν (attisk πρίν), adv. : tidligere (A., 3)

πρόσωπον (attisk πρόσωπον), sb. 2 n.: ansigt (1, 14; 16, 18)

πτέρον (attisk πτερόν), sb. 2 n.: vinge (1, 11)

πτόημι (attisk πτοέω), vb. : skræmmer (31, 6)

πύκνος (attisk πυκνός), adj. 1-2: tæt samlet (1, 11)

πῦρ (attisk πῦρ), sb. 3 n.: ild (31, 10)

σᾶος (attisk σῶς), adj. 1-2: frelst, sikker (B., 7)

σός (attisk σός), adj. 1-2: din (1, 19)

σποδάσδω (attisk σπουδάζω), vb. : er ivrig med (A., 2)

στεναχίσδω (attisk στεναχίζω), vb. : klager, jamrer (A., 7)

στήθος (attisk στήθος), sb. 3 n.: bryst (31, 6)

στροφή (attisk στρατός), sb. 2 m.: hær (16, 1)

στροῦθος (attisk στρουθός), sb. 2 m.: spurv (1, 10)

σύ (attisk σύ), pron. : du (*passim*)

σύμμαχος (attisk σύμμαχος), adj. 2: allieret (1, 28)

σύμπας (attisk σύμπας), adj. 3: alle sammen (B., 3)

σύν (attisk σύν), præp. m. dat.: med (B., 2)

σύνετος (attisk συνετός (mest i bet. 'begavet')), adj. 1-2: forståelig (16, 5)

ταχέως (attisk ταχέως), adv. : hurtigt, snart (1, 21, 23)

τε (attisk τε), konj. og (B., 3) ; (fulgt af καί): både (16, 17)

τελέω (attisk τελέω), vb. : fuldbyrder, udvirker (1, 26, 27)

Τίθωνος (attisk Τίθωνος), sb. 2 m.:
 Tithonos (A., 9)
ΤΙΣ (attisk τις), pron. : nogen (16, 4)
ΤΙΣ (attisk τίς), pron. : hvem (1, 18, 19; A., 7)
Τόκευς (attisk τοκεύς), sb. 3 m.: forældre (16, 10)
τόλματος (attisk τολμητός), adj. 1-2: værd at vove, værd at udholde (31, 17)
τρίχες (θρίξ) (attisk τρίχες), sb. 3 f. (mest plur.): hår (A., 4)
Τροία (attisk Τροία), sb. 1 f.: Troja (16, 9)
τρόμος (attisk τρόμος (sj.)), sb. 2 m.: rysten (31, 13)
τυίδε (attisk δεῦρο (andet ord)), adv. : herhen (1, 5; B., 7)
ὑμμες (attisk ὑμεῖς), pron. : I (A., 1)
ὑμως (attisk ὅμως), adv. : alligevel (A., 11)
ὑπαδρόμημι (attisk ὑποτρέχω), vb. : løber ned (31, 10)
ὑπακούω (attisk ὑπακούω), vb. : lytter (31, 4)
ὑπασδεύγνυμι (attisk ὑποζεύγνυμι), vb. : spænder for (1, 9)
φαίνω (attisk φαίνω), vb. : viser; (med.) synes (31, 1, 16)
φαμί (attisk φημί), vb. : siger (16, 2; A., 9)
φέρω (attisk φέρω), vb. : bærer (A., 5, 10)
φεύγω (attisk φεύγω), vb. : flygter, undgår (1, 21)
φιλάοιδος (attisk φιλάοιδος), adj. 2: glad for sang (A., 2)
φίλημι (attisk φιλέω), vb. : holder af, elsker (1, 23)
φίλος (attisk φίλος), adj. 1-2: kær, afholdt (16, 10)
φιλότας (attisk φιλότης), sb. 3 f.: kærlighed, venskab (1, 19)
φώνημι (attisk φωνέω), vb. : giver lyd, taler (31, 3, 7)
χάλεπος (attisk χαλεπός), adj. 1-2: besværlig, ubehagelig (1, 25)
Χάραξος (attisk Χάραξος), sb. : Kharaxos, bror til Sappho (B., 1, 8)
χέλυννα (attisk χελώνη), sb. 1 f.: skildpadde; resonanskasse til lyre (A., 2)
χλῶρος (attisk χλωρός), adj. 1-2: gulliggrøn (31, 14)
χρῆ (attisk χρή), vb. : det er nødvendigt (B., 3)

χρόνος (attisk χρόνος), sb. 2 m.: tid (A., 12)
χρύσιος (attisk χρύσιος), adj. 1-2: gylden (1, 8)
χρώς (attisk χρώς), χρώς (?) sb. 3 m.: hud (31, 10; A., 3)
Υάπφω (attisk Σαπφώ), sb. 3 f.: Sappfo (1, 20)
ψῦχρος (attisk ψυχρός), adj. 1-2: kold (31, 13)
ὦ (attisk ὦ), interjektion : o (1, 13, 19)
ὥκυσ (attisk ὠκύς), adj. 3: hurtig (1, 10)
ὠρανός (attisk οὐρανός), sb. 2 m.: himmelen (1, 11)
ὥς (attisk ὥς), konj. : ligesom (31, 7)
ὥς (attisk ὥς), adv. : således (31, 7)